

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
X kadencja

Druk nr 168

Warszawa, 15 stycznia 2024 r.

Panie i Panowie Posłowie
na Sejm
Rzeczypospolitej Polskiej

Uprzejmie przekazuję przedstawiony przez Ministra Sportu i Turystyki w dniu 29 sierpnia 2023 r. dokument

- **Sprawozdanie z realizacji ustawy z dnia 15 lipca 2020 r. o Polskim Bonie Turystycznym za okres od sierpnia 2020 r. do sierpnia 2023 r.**

MARSZAŁEK SEJMU

(-) Szymon Hołownia

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
IX kadencja
Minister Sportu i Turystyki
BM-WRP.0231.1477.2023

Druk nr 3629
Warszawa, 29 sierpnia 2023 r.

Pani
Elżbieta Witek
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowna Pani Marszałek,

na podstawie art. 48 ustawy z dnia 15 lipca 2020 r. o Polskim Bonie Turystycznym
(Dz. U. z 2023 r. poz. 35) w załączniku przekazuję

- **Sprawozdanie z realizacji ustawy z dnia 15 lipca 2020 r. o Polskim Bonie Turystycznym za okres od sierpnia 2020 r. do sierpnia 2023 r.**

Z wyrazami szacunku

Kamil Bortniczuk

/podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym/

**Sprawozdanie z realizacji ustawy z dnia 15 lipca 2020 r. o Polskim
Bonie Turystycznym
za okres od sierpnia 2020 r. do sierpnia 2023 r.**

opracowane na podstawie art. 48 ustawy z dnia 15 lipca 2020 r. o Polskim Bonie Turystycznym
(Dz. U. z 2023 r. poz. 35) - Minister właściwy do spraw turystyki w terminach do dnia
31 sierpnia 2023 r. przedstawi Sejmowi informację w sprawie realizacji ustawy oraz oceny
skuteczności i efektów ekonomicznych bonów.

Warszawa, sierpień 2023 r.

Sprawozdanie podsumowujące z realizacji świadczenia w formie Polskiego Bonu Turystycznego zostało przygotowane na podstawie art. 48 ustawy z dnia 15 lipca 2020 r. o Polskim Bonie Turystycznym (Dz. U. z 2023 r. poz. 35) (dalej: Ustawa).

Materiał opracowano przy wykorzystaniu zakresu danych, pochodzących, zgodnie z właściwością, z Polskiej Organizacji Turystycznej (POT) oraz Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (ZUS), jako podmiotu odpowiedzialnego za utrzymanie systemu teleinformatycznego. Wyżej wymienione instytucje zostały wskazane przez ustawodawcę do pełnienia funkcji związanych z realizacją i obsługą świadczenia.

Świadczenie w formie Polskiego Bonu Turystycznego realizowane było w terminie od 1 sierpnia 2020 r. Wygaśnięcie prawa do dokonywania płatności za pomocą bonu, ostatecznie nastąpiło 31 marca 2023 r.

Z uwagi na zakończony okres implementacji świadczenia, prezentowane dane stanowią podsumowanie realizacji Ustawy oraz oceny jej skuteczności i efektów ekonomicznych. Ponadto, sprawozdanie przedstawia podsumowanie działań promocyjnych podjętych wobec Programu. Zawiera również najważniejsze wnioski i rekomendacje z realizacji Programu wynikające z przeprowadzonych badań *ex post*. Jako element dodatkowy opracowano raport skrócony prezentujący najważniejsze dane dot. Programu.

Turystyka jest gałęzią gospodarki, która najbardziej ucierpiała na skutek pandemii COVID – 19. Przedsiębiorstwa związane z sektorem branży turystycznej stanęły w obliczu poważnego zagrożenia utraty płynności finansowej, a niekiedy musiały się mierzyć z możliwością ogłoszenia upadłości. Sytuacja związana z pandemią COVID-19 wpłynęła negatywnie na kondycję ekonomiczną m.in. wielu przedsiębiorców turystycznych, w tym szczególnie tych z branży usług hotelarskich oraz ich pracowników w perspektywie krótko- i średnioterminowej.

Polska polityka turystyczna musiała stać się wysoce reaktywna, musiała również wykazać się zdolnością szybkiego reagowania oraz umiejętnością implementacji optymalnych rozwiązań. W związku z kryzysem branży turystycznej podjęto interwencję państwa wprowadzając świadczenie - Program Polski Bon Turystyczny. Ten dedykowany instrument stanowił finansowe wsparcie dla krajowej branży turystycznej, mitygował negatywne skutki

ekonomiczne wywołane przez COVID-19. Był również istotnym czynnikiem polityki prorodzinnej i społecznej państwa.

W wymiarze społecznym należy podkreślić wpływ Programu na:

1. zwiększenie poziomu aktywności turystycznej społeczeństwa,
2. zmianę preferencji spędzania czasu wolnego przez społeczeństwo,
3. wsparcie turystyki krajowej,
4. częściowe pokrycie wydatków związanych z zaspokojeniem potrzeb wypoczynku dzieci i młodzieży,
5. dodatkowe wsparcie dla rodzin wychowujących dzieci z niepełnosprawnościami m.in. dokonanie zapłaty w formie bonu np. za turnusy rehabilitacyjne czy pobyty w sanatoriach.

Polski Bon Turystyczny był komplementarny w stosunku do uruchomionej również w ramach interwencji państwa Tarczy antykryzysowej i Tarczy finansowej PFR. Stanowił on wsparcie podaży poprzez zwiększenie popytu na usługi turystyczne oraz usługi hotelarskie świadczone przez przedsiębiorców wpisanych na listę podmiotów przyjmujących zapłatę za świadczone usługi hotelarskie lub imprezy turystyczne.

Sprawozdanie, zostało sporządzone wg następującego schematu:

- I. Realizacja Ustawy
- II. Ocena skuteczności i efekty ekonomiczne Polskiego Bonu Turystycznego.
- III. Ocena Programu na podstawie badań sondażowych
- IV. Raport skrócony – najważniejsze dane liczbowe
- V. Podsumowanie

I. Realizacja Ustawy

W okresie realizacji Polskiego Bonu Turystycznego (dalej PBT), świadczenie w formie bonu turystycznego w wysokości 500 zł przyznawane było na dziecko do 18 roku życia, w przypadkach, gdy zostały spełnione warunki określone w art. 4 Ustawy. W przypadku dziecka z niepełnosprawnością, świadczenie wzrastało dwukrotnie tj. do kwoty 1000 zł poprzez przysługujący dodatkowy bon w wysokości 500 zł. Za pomocą bonu można było płacić za usługi hotelarskie i imprezy turystyczne na terenie Polski. Bon w całym okresie programowania nie podlegał wymianie na gotówkę ani inne środki płatnicze.

Ustawa była trzykrotnie nowelizowana.

Na mocy pierwszej nowelizacji Ustawy z dnia 21 stycznia 2021 r. przy okazji zmiany ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. 2021 poz. 159), która weszła w życie 26 stycznia 2021 r., rozszerzono zakres aktywności bonu turystycznego. W świetle art. 23 Ustawy wprowadzano możliwość płatności bonem za imprezy turystyczne jednodniowe, które nie obejmują noclegu. Tym samym znacznie poszerzono katalog możliwości wykorzystania bonu turystycznego oraz liczbę przedsiębiorców turystycznych biorących udział w PBT. Równolegle operatorzy turystyczni i organizacje pożytku publicznego mogli dowolnie kompletować pakiety usług, włączając w to m.in. usługi przewodnickie (zarówno w miastach, jak i na górskich szlakach), przejazdy autokarem, zwiedzanie muzeów, galerii i skansenów, rejsy statkiem, zajęcia rekreacyjne oraz wiele innych aktywności turystycznych i sportowych.

Na mocy drugiej nowelizacji Ustawy z dnia 13 stycznia 2022 r. przy okazji zmiany ustawy o zatrudnieniu socjalnym oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 2018) oraz zmian wynikających z przepisów ogłoszonych przed dniem 28 kwietnia 2022 r., wydłużono m.in. termin na dokonywanie płatności za pomocą bonu turystycznego - do 30 września 2022 r.

Trzecia nowelizacja Ustawy z dnia 2 września 2022 r. przy okazji ustawy o szczególnym wsparciu podmiotów poszkodowanych w związku z sytuacją ekologiczną na rzece Odrze, wprowadziła powtórną prolongatę terminu dokonywania płatności za pomocą bonu, ostatecznie wydłużając termin do 31 marca 2023 r.

1. Realizacja ustawy w zakresie obsługi beneficjentów

Przyznanie świadczenia w formie bonu następowało automatycznie, bon był generowany w systemie teleinformatycznym. Natomiast aktywacja świadczenia realizowana była poprzez indywidualny profil PUE ZUS, wyłącznie przez osoby uprawnione. W przypadku, gdy przyznanie bonu nie nastąpiło automatycznie, konieczne było złożenie wniosku do POT o ustalenie prawa do świadczenia w formie bonu w drodze decyzji administracyjnej.

Wykres 1: Statystyki dotyczące aktywacji bonów (Dane ZUS)

Liczba wygenerowanych bonów: 4.465 359

Aktywowane bony

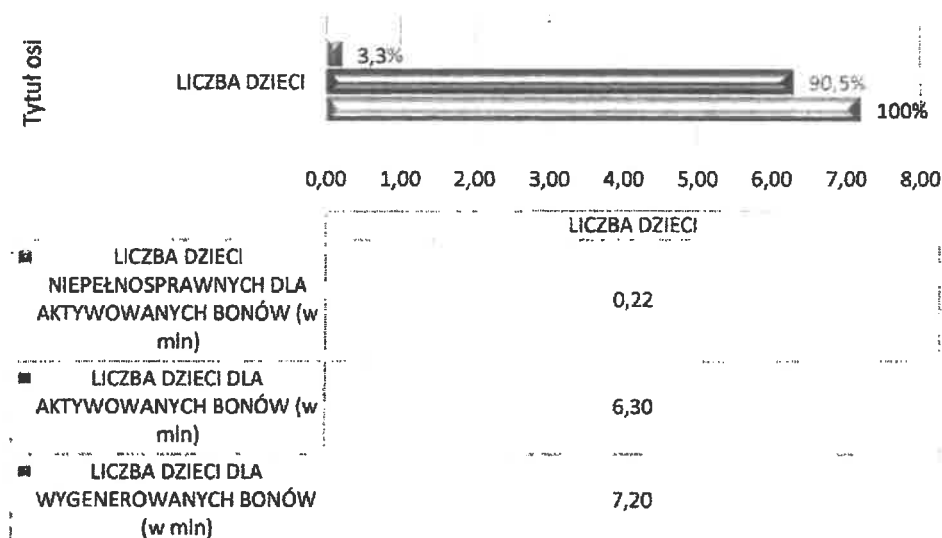
Wartość wygenerowanych bonów: 3.616,0 mln

W całym okresie trwania programu wygenerowano łącznie ponad 4,4 mln bonów, z czego aktywowanych zostało ponad 88% bonów. Jednocześnie spośród aktywowanych bonów, aż ¾ z nich zostało wykorzystanych w 100%, pozostała ¼ aktywowanych bonów była nie w pełni wydatkowana przez beneficjentów lub nie była wykorzystana w ogóle.

Łączna wartość wszystkich wygenerowanych bonów osiągnęła kwotę ponad 3,5 mld zł. Natomiast, jeśli chodzi o wartość aktywowanych bonów została wydatkowana w skali kraju w ponad 93%.

Wykres 2: Liczba dzieci uprawnionych (Dane ZUS)

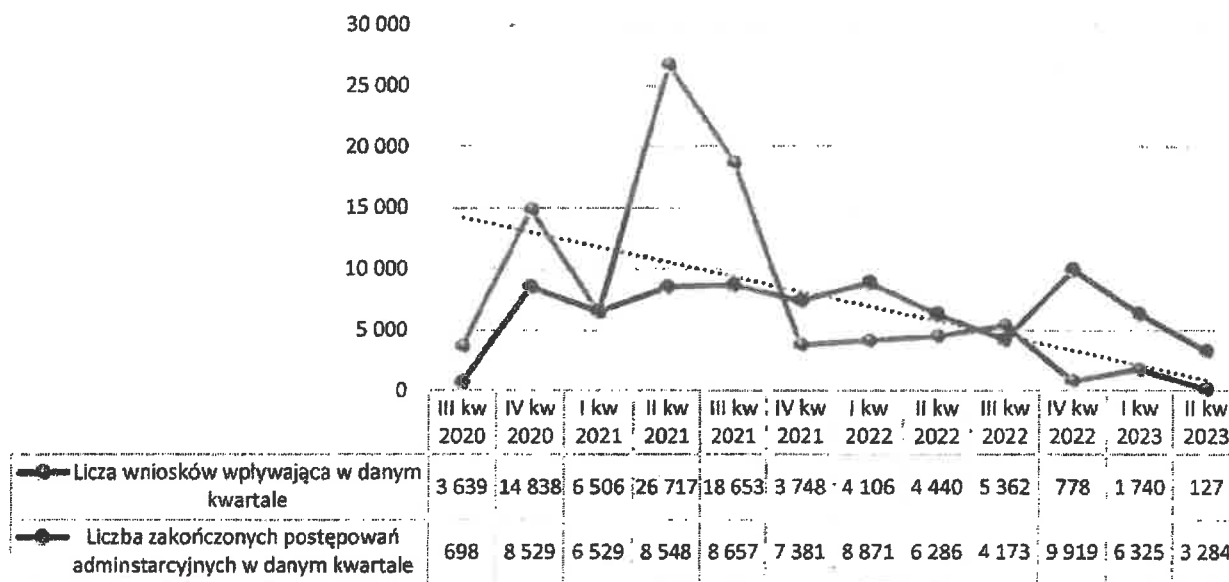

Łącznie w systemie wygenerowano bony dla przeszło 7 mln dzieci, z czego aktywowano bony dla ponad 6,3 miliona dzieci, w tym dla ponad 220 tys. dzieci legitymujących się orzeczeniem o niepełnosprawności.

Instytucją ustalającą prawo do świadczenia, zgodnie z ustawą, była Polska Organizacja Turystyczna. Automatyczne przyznanie bonu w systemie następowało pod warunkiem prawidłowego statusu danych w systemie ZUS. Ustalenie prawa do świadczenia w formie bonu powinno następować co do zasady automatycznie, na podstawie migracji danych dotyczących świadczenia wychowawczego 500+ udostępnianych z rejestru centralnego przez ministra właściwego do spraw rodziny ZUS, bez konieczności składania wniosku o bon. Zdarzało się jednak, że przekazywane dane były niepełne lub nieaktualne, co skutkowało brakiem widocznej zakładki [Polski Bon Turystyczny] na platformie PUE ZUS. W takim przypadku, gdy prawo to nie zostało przyznane automatycznie w systemie teleinformatycznym PUE ZUS, POT ustalała prawo do świadczenia w formie bonu w odrębnym trybie, tj. w drodze decyzji administracyjnej. Odbывало się to na podstawie wniosku o ustalenie prawa do świadczenia w formie bonu. W przypadku pojawienia się nieprawidłowości do których należały m.in.: brak danych uprawnionego w systemie teleinformatycznym, błędne powiązania dotyczące świadczenia 500+ w systemie teleinformatycznym, błędna migracja danych między systemami, problemy techniczne związane z aktywacją bonu – w takich sytuacjach konieczne było przeprowadzenie przez POT postępowania administracyjnego. Rozpatrywane przez POT wnioski dotyczyły zarówno kwestii związanych z przyznaniem prawa do świadczenia w formie bonu lub dodatkowego świadczenia w formie bonu, jak i zmiany oraz uchylecia prawa do podstawowego lub dodatkowego świadczenia w formie bonu. Wnioski wpływały pocztą tradycyjną, jak i drogą elektroniczną, w tym przez skrzynkę ePUAP. POT rozpatrywała poszczególne wnioski, co do zasady, zgodnie z datą wpływu, dokonując w pierwszej kolejności weryfikacji wniosków pod kątem formalnym.

Tabela 1: Liczba wniosków vs liczba postępowań administracyjnych (dane POT)

Liczba wniosków otrzymanych przez POT od początku trwania Programu była w dużej mierze skutkiem błędnej migracji danych do systemu teleinformatycznego dostarczanego i utrzymywanego przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych. Dodatkowo zmiany osób pobierających świadczenie wychowawcze 500+ na dane dziecko generowały konieczność ustalania okresów, w jakich poszczególnym uprawnionym przysługiwało świadczenie wychowawcze na dziecko objęte wnioskiem o bon, a w konsekwencji ustalania osoby uprawnionej do świadczenia w formie bonu, gdy świadczenie to zostało ustalone w systemie PUE ZUS innej osobie niż wnioskodawca. W II kwartale 2023 r. wszystkie złożone wnioski, które wpłynęły do POT po 31.03.2023 r., zostały zakończone postanowieniem o odmowie wszczęcia postępowania z uwagi na upływ terminu płatności bonem turystycznym.

Do 30.06.2023 r. do POT wpłynęły łącznie 90.654 wnioski o ustalenie prawa do świadczenia w formie bonu. Spośród 90.654 wniosków, postępowanie administracyjne zostało zakończone wobec 79.200 wniosków, tj. wobec wszystkich wniosków, które stanowiły nową sprawę administracyjną. Pozostałe 11.454 wnioski, to wnioski zdublowane wpływające w ramach zakończonej już sprawy.

2. Realizacja w zakresie obsługi podmiotów

Warunkiem udziału przedsiębiorców turystycznych oraz organizacji pożytku publicznego w Programie była obowiązkowa rejestracja w systemie PUE ZUS, którą można było realizować od 25 lipca 2020 r. Proces rejestracji podlegał weryfikacji przez POT, celem była weryfikacja zgodności stanu faktycznego z danymi podanymi przez przedsiębiorców turystycznych oraz organizacje pożytku publicznego. W uzasadnionych przypadkach następowało wydanie decyzji administracyjnej, w przypadku stwierdzonej niezgodności.

Suma środków, która wpłynęła do podmiotów z branży turystycznej przez cały okres obowiązywania Programu wyniosła 3 170 876 202,64 zł.

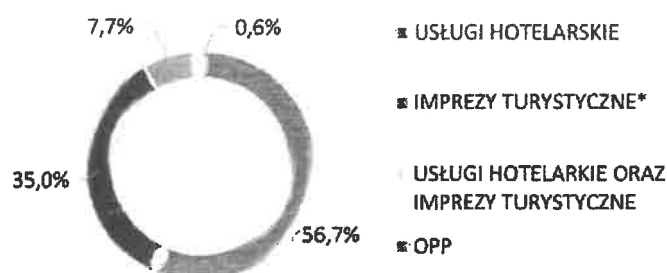
Tabela 2: Dane dot. rejestracji podmiotów w bazie PUE ZUS (Dane ZUS)

L.P.	OKRES	LICZBA PODMIOTÓW (NARASTAJĄCO)
1	30 września 2020 r.	17 612
2	31 grudnia 2020 r.	18 325
3	31 marca 2021 r.	20 136
4	30 czerwca 2021 r.	25 414
5	30 września 2021 r.	28 008
6	31 grudnia 2021 r.	28 127
7	31 marca 2022 r.	28 167
8	30 czerwca 2022 r.	28 127
9	30 września 2022 r.	28 230
10	31 grudnia 2022 r.	28 075
11	31 marca 2023 r.	28 124

W okresie realizacji Programu, wypłaty z PBT otrzymało ponad 28 tys. podmiotów¹. Warto zaznaczyć, że prawie wszystkie podmioty zapisane w bazie przyjmowały możliwość opłacenia usługi bonem.

Wykres 3: Płatności zrealizowane z wykorzystaniem bonów turystycznych w podziale na rodzaje usług (Dane ZUS)

*Impreza turystyczna – połączenie co najmniej dwóch różnych rodzajów usług turystycznych na potrzeby tej samej podróży lub wakacji

Struktura płatności zrealizowanych z wykorzystaniem bonów turystycznych w podziale na rodzaje usług wskazuje na wyraźną przewagę przeznaczenia bonu na płatność za usługi hotelarskie. Udział tych, stanowił blisko 57% w całej puli usług kwalifikowanych do realizacji bonem.

Znaczny odsetek płatności bonem trafiał również do podmiotów oferujących imprezy turystyczne, ich udział w całej strukturze usług odnotowano na poziomie 35%. Bon w najmniejszym stopniu był przeznaczany na usługi łączone oraz usługi oferowane przez Organizację Pożytku Publicznego (OPP).

Tabela 3: Zwroty z tytułu niezrealizowania usługi przez przedsiębiorców lub OPP (Dane POT)

L.P.	OKRES	LICZBA ZWROTÓW
1	III kwartał 2020 r.	240
2	październik 2020 r.	41
3	listopad 2020 r.	80
4	grudzień 2020 r.	308
5	styczeń 2021 r.	97
6	luty 2021 r.	230

¹ W związku z zakończeniem możliwości przyjmowania płatności dokonywanych za pomocą bonów, od 1.04.2023 r. zakończono publikację na stronie internetowej, listy przedsiębiorców turystycznych oraz organizacji pożytku publicznego.

7	marzec 2021 r.	197
8	kwiecień 2021 r.	184
9	maj 2021 r.	206
10	czerwiec 2021 r.	365
11	lipiec 2021 r.	410
12	sierpień 2021 r.	840
13	wrzesień 2021 r.	841
14	październik 2021 r.	816
15	listopad 2021 r.	262
16	grudzień 2021 r.	806
17	styczeń 2022 r.	218
18	luty 2022 r.	340
19	marzec 2022 r.	330
20	kwiecień 2022 r.	163
21	maj 2022 r.	247
22	czerwiec 2022 r.	463
23	lipiec 2022 r.	320
24	sierpień 2022 r.	364
25	wrzesień 2022 r.	275
26	październik 2022 r.	104
27	listopad 2022 r.	69
28	grudzień 2022 r.	74
29	styczeń 2023 r.	67
30	luty 2023 r.	75
31	marzec 2023 r.	129
32	kwiecień 2023 r.	25
33	maj 2023 r.	17
34	czerwiec 2023 r.	12
Σ	łączna liczba zwrotów:	9 215

W procesie realizacji Programu monitorowano również zwrot środków w przypadku niezrealizowania usługi przez przedsiębiorcę turystycznego lub OPP. W 9215 przypadkach wobec niezrealizowania usługi, ponownie aktywowano bon w wysokości odpowiadającej wartości niezrealizowanej usługi.

Tabela 4: Wartość wszystkich zwrotów (Dane POT)

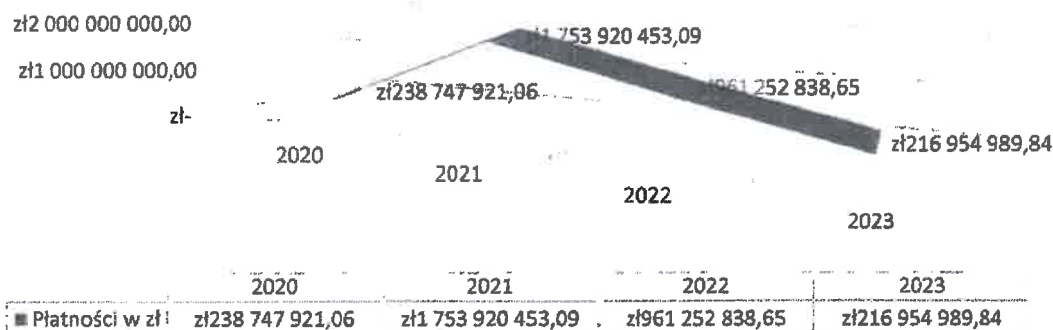
OPIS	WARTOŚĆ (w zł)
uzyskane zwroty z tytułu niewykorzystanych bonów, o których mowa w art. 7 Ustawy	4 629 934,83
uzyskane zwroty z tytułu niewykorzystanych bonów, o których mowa w art. 7 Ustawy, przekazane na rachunek dochodów Funduszu Przeciwdziałania Covid-19 lub w przypadku jego wygaśnięcia na wskazany przez właściwego Ministra rachunek	4 626 432,83

W zakresie informowania ZUS o dokonaniu zwrotu środków w przypadku niezrealizowania usługi przez przedsiębiorcę turystycznego lub OPP w przypadkach określonych ustawą, w celu ponownej aktywacji bonu przez ZUS, zadanie realizowano do 30 czerwca 2023 r. Natomiast kwota w wysokości 3 502,00 zł (różnica w ww. kwotach w tabeli) wpłynęła do POT, ale podlegała czynnościom sprawdzającym. Po weryfikacji, zgodnie z ustawą, zostanie przekazana na Fundusz Przeciwdziałania COVID-19.

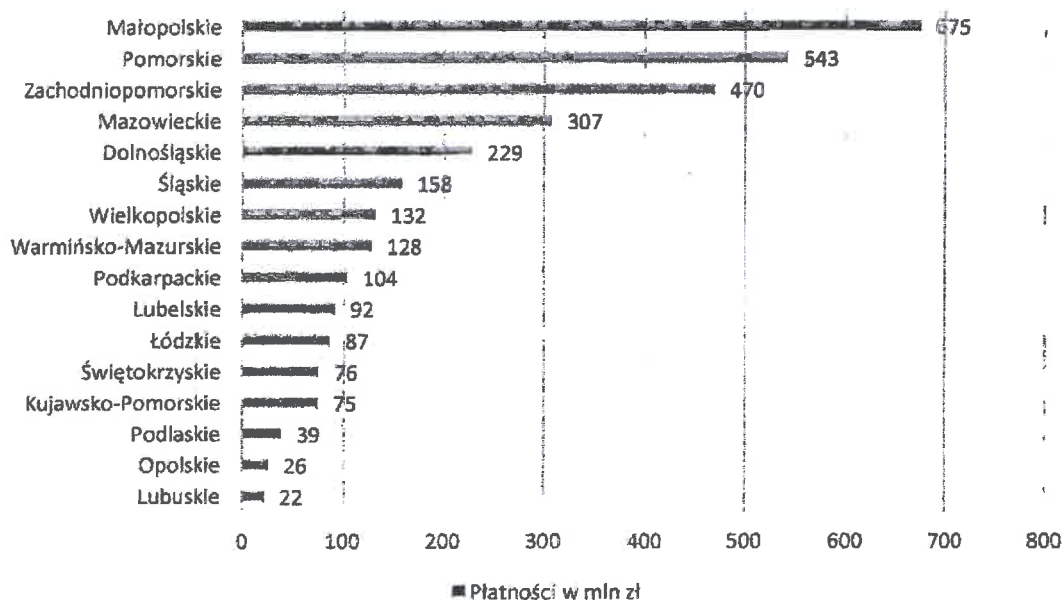
II. Ocena skuteczności i efekty ekonomiczne PBT

Wykres 4: Kwota płatności do podmiotów branży turystycznej w poszczególnych latach (dane ZUS)

Łącznie w całym okresie programowania płatności za pomocą bonu wyniosły 3 170 876 202,64 zł. Najwyższą wartość płatności bonem w ujęciu rocznym odnotowano w 2021 r., wówczas suma dokonanych transakcji wyniosła 1,7 mln zł. Miało to związek z częściowym znoszeniem ograniczeń pandemicznych. Najniższą wartość w ujęciu rocznych odnotowano natomiast w 2023 r. Płatności realizowane poprzez bon w tym roku były ośmiokrotnie niższe w stosunku do najczęściej wybieranego 2021 r. Jednak należy zaznaczyć, że rok 2023 był schyłkowym okresem wdrażania Programu, a bon można było aktywować wyłącznie w pierwszym kwartale tego roku.

Wykres 5: Suma płatności w podziale na województwa (Dane ZUS)

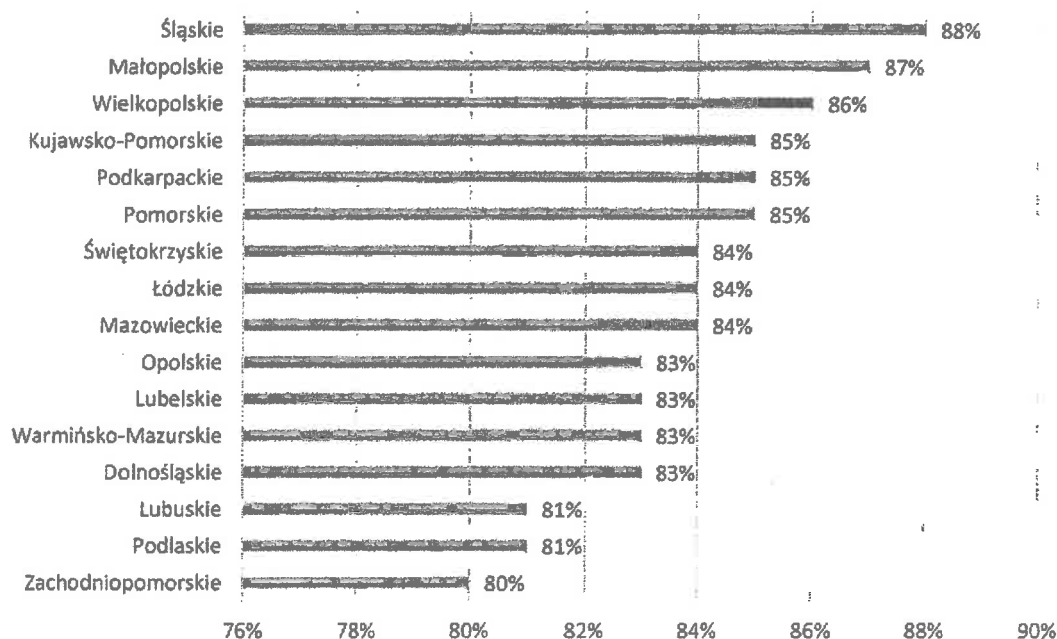

Regionalnie, największą popularnością ze względu na miejsce wypoczynku realizowanego za pośrednictwem PBT cieszyły się odpowiednio województwa małopolskie, pomorskie i zachodniopomorskie. Bony wykorzystane zostały zatem w miejscowościach turystycznych lub w firmach organizujących wypoczynek z siedzibą w dużych miastach wojewódzkich. Łącznie strumień płatności w trzech pierwszych województwach osiągnął ponad 50% sumy wszystkich płatności dokonanych w Programie.

Na końcu stawki znalazły się województwa podlaskie, opolskie i lubuskie. Na uwagę zasługuje duże zróżnicowanie zrealizowanych płatności pomiędzy województwami plasującymi się na czele stawki, a województwami zamykającymi zestawienie.

Pomimo jednak nierównomiernego rozłożenia transakcji na poziomie regionalnym, należy zauważyć, że płatności bonem były realizowane w każdym województwie.

Wykres 6: Poziom zrealizowanych płatności w podziale na województwa (Dane ZUS)

Udział Beneficjentów, z poszczególnych województw, w Programie wyrażony jako stosunek faktycznie zrealizowanych płatności bonem do alokacji środków dostępnej w danym województwie, wskazuje na wyrównany stopień wykorzystania środków – między 80% - 88%. Mediana wykorzystania płatności wyniosła 84%.

1. Punkty zwrotne Programu

✓ Sierpień 2020 – Maj 2021

Ruch turystyczny podlegał znacznym ograniczeniom (lockdowny). W tym czasie aktywowanych zostało 1 630 325 bonów, a z tytułu płatności PBT na konta przedsiębiorców turystycznych wpłynęło łącznie **392 159 888 zł**.

✓ Maj 2021 – Czerwiec 2021

Po zniesieniu obostrzeń w podróżowaniu, pierwszy boom na wyjazdy z PBT miał miejsce w maju i czerwcu 2021 r. Na koniec czerwca liczba aktywowanych bonów wyniosła ponad **2 mln**.

✓ Lipiec 2021 – Sierpień 2021

W ciągu 2 miesięcy wakacji liczba aktywacji PBT wzrosła do 3 mln. Na koniec sierpnia 2021 r. odnotowano 2 197 512 płatności zrealizowanych za pomocą Bonu Turystycznego.

✓ Ferie i Majówka 2022

W okresie od 17 stycznia do 28 lutego 2022 r. do przedsiębiorców turystycznych w każdym tygodniu wpływało **ok. 20 mln zł**. W weekend majowy w całej Polsce do płatności wykorzystano bony o wartości blisko 11 mln zł, a łączna kwota płatności PBT przekroczyła **2,2 mld zł**.

✓ Lipiec 2022 – Sierpień 2022

Z zapytanych pod koniec maja 2022 r. przez Polską Organizację Turystyczną mieszkańców Polski, aż 71% zadeklarowało, że planuje spędzić wakacje w kraju, a ponad 37% z nich zamierzało skorzystać w tym czasie z Polskiego Bonu Turystycznego. Tuż przed i podczas wakacji zauważalny był wyraźny wzrost aktywacji i wykorzystania bonu. Na przełomie lipca i sierpnia 2022 r. liczba aktywacji przekroczyła 3,7 mln. Sezon wakacyjny został zamknięty liczbą 3,8 mln aktywowanych bonów i 2,8 mld złotych na kontach przedsiębiorców turystycznych. Najwięcej środków trafiło do obiektów świadczących usługi hotelarskie i noclegowe (56,6%) oraz organizatorów imprez turystycznych (35%).

✓ Ferie 2023

W okresie 16 stycznia - 26 lutego 2023 r. beneficjenci wykorzystali do płatności ponad 18,5 tys. bonów, a do przedsiębiorców w całej Polsce trafiło ponad 19 mln zł. Do 26 lutego 2023 r. aktywowanych zostało 3,87 mln bonów, co stanowiło około 87% wszystkich wygenerowanych świadczeń. Liczba bonów wykorzystanych do płatności wyniosła łącznie 3 583 824, a kwota zrealizowanych przy ich udziale płatności 2,9 mld zł.

✓ Marzec 2023

W ostatnim miesiącu obowiązywania Programu kwota płatności PBT wyniosła w przybliżeniu 165 mln zł. Oznacza to wzrost o 430% w stosunku do poprzedniego miesiąca. Beneficjenci opłacali bonem zaliczki na wyjazdy w późniejszym terminie.

2. Wśród pozytywnych skutków Programu należy wyróżnić:

a) ograniczenie szarej strefy

Według szacunków GUS największa część gospodarki nieobserwowanej przypada na sektor handlowy oraz na działalności związane z zakwaterowaniem i gastronomią. Zgodnie z dostępnymi danymi wartość dodana wytworzona w szarej strefie w handlu i usługach turystycznych stanowiła 4,8% PKB w 2017 roku.

Program PBT pomagał właścicielom obiektów noclegowych i turystycznych, prowadzącym legalną działalność, wypierać konkurencję niezarejestrowanego najmu krótkoterminowego, a tym samym ograniczać szarą strefę w turystyce. Podczas weryfikacji podmiotów turystycznych POT nawiązała współpracę z jednostkami samorządu terytorialnego zajmującymi się prowadzeniem ewidencji innych obiektów świadczących usługi hotelarskie, zgodnie z art. 38 ust. 1-3 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o usługach hotelarskich oraz usługach pilotów wycieczek i przewodników turystycznych. POT współpracowała z gminami w zakresie weryfikacji podmiotów, informowania o warunkach rejestracji oraz zachęcania gospodarstw agroturystycznych i przedsiębiorców turystycznych z danego regionu do wpisywania się do ewidencji.

b) wpływ na usługi powiązane

Wraz z pobudzeniem popytu na usługi turystyczne rośnie konsumpcja w powiązanych z turystyką sektorach gospodarki, przede wszystkim w gastronomii i rozrywce. W czasie pandemii wieloletnia tendencja systematycznego wzrostu przychodów w branży gastronomicznej (w latach 2012-2019 średnioroczny wzrost o 9,1%) została zatrzymana – w 2020 r. przychody firm pow. 9 zatrudnionych wyniosły 9,6 mld zł i były o prawie 20% niższe niż w roku poprzednim. Przyspieszoną transformację przeszło w ostatnich miesiącach wiele podmiotów turystycznych i powiązanych z sektorem – część rozbudowywała swoje usługi, zmieniała profile, wprowadzała pakietowanie i nowe produkty, które pozwoliły na objęcie wsparciem w postaci PBT wielu sektorów powiązanych bezpośrednio lub pośrednio z branżą turystyczną. W ramach ofert pakietowych i współpracy z organizatorami turystycznymi, z Programu skorzystali usługodawcy oferujący m.in. transport, usługi przewodnickie (miejskie i górskie), piloci wycieczek, organizatorzy obozów, kolonii i półkolonii, zielonych szkół, wydarzeń sportowych.

c) niwelowanie skutków pandemii

Pandemia COVID-19 miała wpływ na sytuację ekonomiczną Polaków, z których wielu straciło źródła dochodu lub żyło w obawie o swoją przyszłość. Program PBT w znacznym stopniu przyczynił się do niwelowania społecznych skutków pandemii – dzięki dodatkowym środkom na wypoczynek, a często na pierwszy wyjazd na wakacje lub wycieczkę mogły pozwolić sobie także osoby o niższym statusie materialnym, w tym z wcześniej wykluczonych grup, m.in.

17

pochodzących z obszarów wiejskich lub dzieci z niepełnosprawnościami. Wyjazdy w celach wypoczynkowych lub turystycznych mogły stać się elementem stylu życia nie tylko dla dobrze wykształconych, zamożniejszych Polaków, ale także ludzi mniej zamożnych, słabiej wykształconych, o niższej pozycji zawodowej.

d) zwiększenie aktywności turystycznej wśród osób z niepełnosprawnościami

PBT stanowił odpowiedź na potrzeby związane z większym dofinansowaniem wypoczynku oraz zachęceniem organizatorów turystyki do tworzenia ofert dostosowanych do ograniczeń i preferencji osób z niepełnosprawnościami, a także adaptacji obiektów i atrakcji zgodnie z wymaganiami tej grupy beneficjentów.

e) pozostałe aspekty wprowadzenia PBT

W czasie trwania pandemii COVID-19 oraz w bieżącym okresie Program bardzo pozytywnie wpłynął na działalność uczestniczących w nim przedsiębiorstw, w tym wielu działających na wsi. PBT przyniósł dodatkowe korzyści, w postaci m.in.:

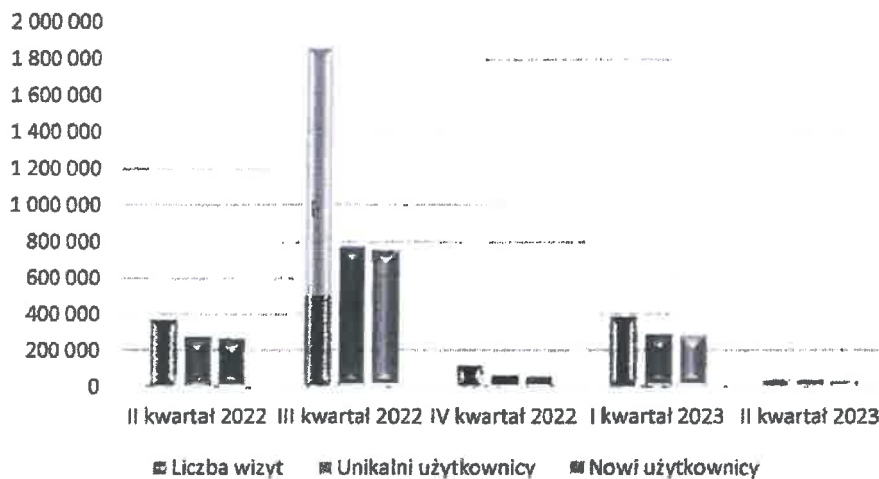
- ☞ znaczącego wzrostu liczby klientów,
- ☞ poprawy płynności finansowej dzięki zaliczkom pobieranym w ramach Programu,
- ☞ zwiększenia przychodów przedsiębiorców biorących udział w PBT,
- ☞ pozyskania nowych klientów,
- ☞ rozszerzenia działań promocyjnych w związku z udziałem w Programie,
- ☞ ochrony miejsc pracy.

3. Promocja Polskiego Bonu Turystycznego

Promocja PBT realizowana była w całym okresie programowania. Najczęściej wykorzystywanymi środkami komunikacji były media o zasięgu ogólnopolskim, Internet, w tym media społecznościowe. Dodatkowo, wszelkie informacje dotyczące Programu zamieszczane były na dedykowanej stronie internetowej pod adresem www.bonturystyczny.gov.pl

Wykres 7: Dane dotyczące prowadzenia strony bonturystyczny.gov.pl (Dane POT)

Prowadzenie strony internetowej – bonturystyczny.gov.pl

W ostatnim roku funkcjonowania strony internetowej, najwięcej wizyt odnotowano w III kwartale 2022 r. Niemniej jednak od początku funkcjonowania strony internetowej, tj. od 1 sierpnia 2020 do końca Programu tj. do 31 marca 2023 odnotowano 16 910 681 odsłon strony internetowej.

Wykres 8: Kampania informacyjna, w okresie od II kw.2022 do II kw.2023 (Dane POT)

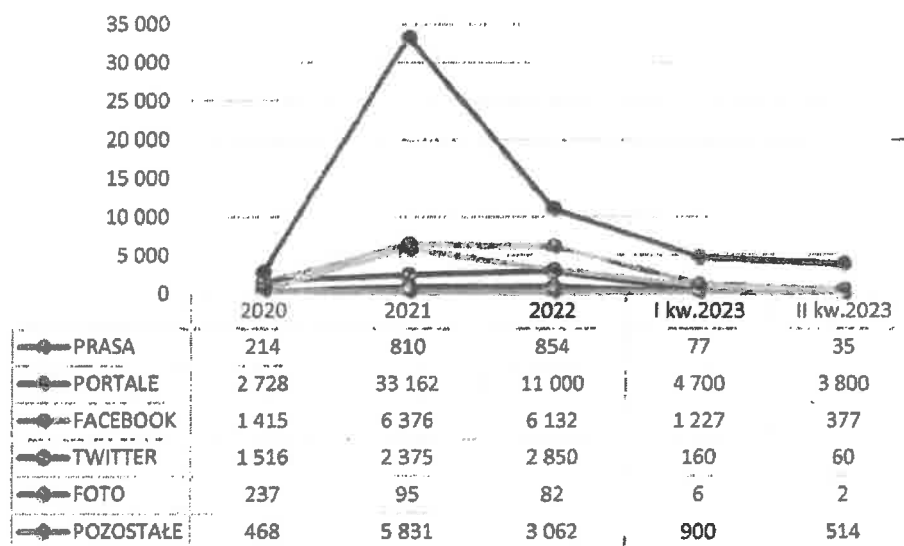
Media społecznościowe PBT – kampania informacyjna

Posty publikowane w mediach społecznościowych zawierały istotne informacje dla beneficjentów oraz przedsiębiorców w zakresie Programu. Natomiast od 1 kwietnia 2023 r. na mediach społecznościowych publikowane były podsumowania wraz z prezentacją efektów społeczno-gospodarczych programu PBT.

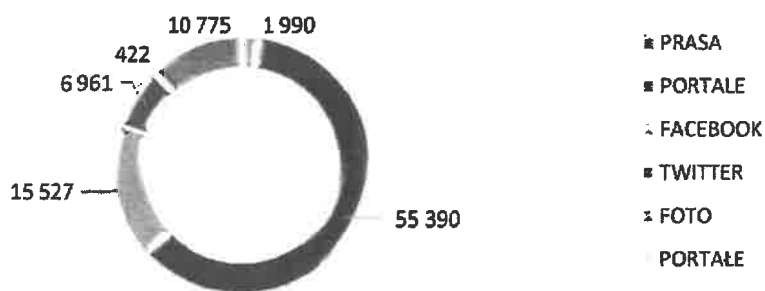
Działania medialne w ramach promocji PBT

W trakcie realizacji Programu prowadzone działania komunikacyjno-informacyjne kampanii skierowane były do opinii publicznej, beneficjentów Programu, przedsiębiorców turystycznych oraz organizacji pożytku publicznego w zakresie informacji o zasadach Programu, a także o wynikach oraz efektach Programu.

Wykres 9: Szacunkowa liczba publikacji w poszczególnych latach z podziałem na media (Dane POT)

Wykres 10: Szacunkowa liczba publikacji w podziale na media (Dane POT)

Dane statystyczne z monitoringu mediów na temat Polskiego Bonu Turystycznego na podstawie publikacji

W całym okresie referencyjnym opracowano łącznie 91 065 publikacji (w 2020 r. – 6.578, w 2021 r. - 48.649, w 2022 r. - 23.980, w I kwartale 2023 r.- 7 070, II kwartale 2023r- 4788).

Wykres 11: Szacunkowe dotarcia do odbiorców, w podziale na media (Dane POT)

Szacunkowa wysokość dotarcia do odbiorców w poszczególnych mediach:

Szacunkowa wysokość dotarcia do odbiorców w poszczególnych mediach osiągnęła łącznie 1 696 954 669. Zdecydowanie najczęściej informacje o Programie odbiorcy czerpali z portali.

Tabela 5: Szacunkowa wysokość ekwiwalentu reklamowego w poszczególnych mediach, w mln zł (Dane POT)

	PRASA	RADIO	TV	PORTALE	POZOSTAŁE
2020	5 164 897	457 418	1 381 877	10 139 418	903 333
2021	33 900 000	17 900 000	25 400 000	72 600 000	2 413 720
2022	15 300 000	11 177 500	11 800 000	66 100 000	1 109 157
I kw. 2023	1 464 200	3 889 900	1 991 900	18 900 000	653 600
II kw. 2023	945 700	1 800 000	1 200 000	24 400 000	280 781

Σ	56 774 797	35 224 818	41 753 777	192 139 418	5 360 591
----------	------------	------------	------------	-------------	-----------

Szacunkowa wysokość ekwiwalentu reklamowego w poszczególnych mediach:

Szacunkowa wysokość ekwiwalentu reklamowego w poszczególnych mediach: łącznie 331 253 401 zł (w 2020 - 18,03 mln zł, w 2021 - 152,21 mln zł, w 2022 r. - 105,48 mln zł, w I kwartale 2023 r. - 26,89 mln zł, w II kwartale 2023 r. - 28,62 mln zł).

III. Ocena Programu na podstawie badań sondażowych

Na zlecenie Polskiej Organizacji Turystycznej, Social Changes Sp. z o.o. zrealizowała badania ankietowe wśród przedsiębiorców oraz odbiorców indywidualnych oraz re-analizę danych zastanych dotyczących PBT.

Najważniejsze wnioski i rekomendacje wynikające z badania:

- ✓ PBT spotkał się z dużym zainteresowaniem,
- ✓ PBT jest bardzo pozytywnie oceniony zarówno przez przedsiębiorców jak i osoby indywidualne,
- ✓ absolutna większość przedsiębiorców pozytywnie ocenia udział w Programie, poleciłaby udział w nim innym przedsiębiorcom oraz chciała kontynuacji Programu,
- ✓ w przypadku przedsiębiorców główne korzyści to poszerzenie bazy klientów, poprawa płynności finansowej, rozwój oferty usługowej, utrzymanie miejsc pracy i dodatkowe środki na inwestycje,
- ✓ PBT, w ocenie przedsiębiorców, wywołał „efekt dźwigni” – spowodował dodatkowe korzyści finansowe w obszarze innych usług,
- ✓ Program pozwolił na skorzystanie z usług turystycznych osobom, które do tej pory nie korzystały z oferty wypoczynkowo-turystycznej.

IV. Raport skrócony – najważniejsze dane liczbowe

Program

- ☞ prawie 4 mln bonów – łączna liczba bonów aktywowanych,
- ☞ ponad 3,7 mln bonów – liczba bonów wykorzystanych do płatności,
- ☞ ponad 6,3 mln – liczba dzieci z aktywowanym bonem,
- ☞ ponad 220 tys. – liczba dzieci z niepełnosprawnościami, dla których aktywowano bon,
- ☞ ponad 28 tys. – liczba przedsiębiorców uczestniczących w Programie,
- ☞
- ☞ ponad 3,1 mld zł – suma środków, która wpłynęła do podmiotów z branży turystycznej przez cały okres obowiązywania Programu.

Przedsiębiorcy

- ☞ 81% przedsiębiorców pozytywnie ocenia udział w Programie,
- ☞ ponad $\frac{3}{4}$ przedsiębiorców docenia pozyskanie nowych klientów dzięki bonowi,
- ☞ 30% przedsiębiorców zwiększyło swoje inwestycje w związku z wprowadzeniem bonu turystycznego,
- ☞ w 99% przebadanych przedsiębiorstw z wypoczynku korzystali klienci z bonu turystycznego,
- ☞ w 46% przedsiębiorstw, osoby które po raz pierwszy skorzystały z usług dzięki bonowi, zadeklarowały, że skorzystają z nich ponownie,

- ☞ możliwość pobierania zaliczek opłacanych bonem turystycznym wpłynęła korzystnie na płynność finansową 45% przedsiębiorców w trakcie pandemii koronawirusa,
- ☞ według 62% badanych płatności bonem stanowiły do jednej czwartej przychodów przedsiębiorstw. Bon turystyczny najczęściej był realizowany w szczycie sezonu (82%),
- ☞ wyrównanie liczby klientów w okresie szczytu sezonu turystycznego i poza sezonem nastąpiło u 37% ankietowanych przedsiębiorstw,
- ☞ pozyskanie nowych klientów odnotowało 77% przedsiębiorców biorących udział w Programie,
- ☞ 91% przedsiębiorców chciałoby kontynuować udział w Programie.

Beneficjenci

- ☞ dla 41% respondentów bon turystyczny był bodźcem, który skłonił ich do zorganizowania wypoczynku,
- ☞ co najmniej 26% gości obiektów turystycznych dzięki PBT po raz pierwszy skorzystało z wypoczynku,
- ☞ 31% badanych dzięki bonowi wybrało się w miejsca dotychczas nieodwiedzane,
- ☞ 44% przeznaczyło bon turystyczny na opłacenie noclegów w kwaterach prywatnych, apartamentach oraz hotelach,
- ☞ procedurę aktywacji bonu jako trudną oceniło 65% respondentów, a procedurę płatności - 69%.

V. Podsumowanie

Zakończony Program Polski Bon Turystyczny jest sukcesem, w pełni zrealizował postawione cele, które w głównej mierze skierowane były na wsparcie finansowe branży turystycznej oraz obywateli RP. Jego zakończenie jest znakomitą okazją do kompleksowej analizy dostępności oraz efektywności instrumentów i narzędzi, które realnie i skutecznie zachęcą Polaków do wypoczynku w kraju, co z kolei przyczyni się do zwiększenia przychodów z działalności w sektorze turystycznym.

Wsparcie branży turystycznej należy rozpatrywać w wymiarze wzmocnienia podstaw, kreowania nowych rozwiązań systemowych oraz technologicznych. Głównym powodem takiego kierunku działania jest dynamizm zmian trendów oraz funkcjonowania rynku. Dlatego też, należy przygotować nowe metody i sposoby postępowania, które będą odporne na kryzysy i w jak największym stopniu będą filarem bezpieczeństwa finansowego dla branży turystycznej.

SPIS WYKRESÓW:

Wykres 1: Statystyki dotyczące aktywacji bonów (Dane ZUS).....	5
Wykres 2: Liczba dzieci uprawnionych (Dane ZUS)	6
Wykres 3: Płatności zrealizowane z wykorzystaniem bonów turystycznych w podziale na rodzaje usług (Dane ZUS)	10
Wykres 4: Kwota płatności do podmiotów branży turystycznej w poszczególnych latach (dane ZUS)	13
Wykres 5: Suma płatności w podziale na województwa (Dane ZUS).....	13
Wykres 6: Poziom zrealizowanych płatności w podziale na województwa (Dane ZUS)	14
Wykres 7: Dane dotyczące prowadzenia strony bonturystyczny.gov.pl (Dane POT)	19
Wykres 8: Kampania informacyjna, w okresie od II kw.2022 do II kw.2023 (Dane POT)	19
Wykres 9: Szacunkowa liczba publikacji w poszczególnych latach z podziałem na media (Dane POT).....	20
Wykres 10: Szacunkowa liczba publikacji w podziale na media (Dane POT)	20
Wykres 11: Szacunkowe dotarcia do odbiorców, w podziale na media (Dane POT).....	21

25

SPIS TABEL:

Tabela 1: Liczba wniosków vs liczba postępowań administracyjnych (dane POT).....	8
Tabela 2: Dane dot. rejestracji podmiotów w bazie PUE ZUS (Dane ZUS).....	9
Tabela 3: Zwroty z tytułu niezrealizowania usługi przez przedsiębiorców lub OPP (Dane POT)	10
Tabela 4: Wartość wszystkich zwrotów (Dane POT)	12
Tabela 5: Szacunkowa wysokość ekwiwalentu reklamowego w poszczególnych mediach, w mln zł (Dane POT)	21

